

ח' כסלו ה'תשע"ה 20.11.15

מגזין מס' 355

שבת פרשת ויצא

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייך כספן א

לעורר את ה'משה' שבי

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

תכונות נפשו החיונית של האדם – אנוכיותו המרוכזת בעצמה ונטייתו הטבעית להתפעל מדחפים סותרים – הופכות את תודעתנו הגלויה ל'רשות הרבים' של רצונות – ג'ונגל פראי שרוחשות בו תערובות טוב ורע, אמת ושקר. ישותנו האנוכית נמשכת בטבעה לריבוי עצום של דברים, גם כשמנוגדים הם זה לזה בתכלית: 'בא לי' דבר אחד ו'בא לי' דבר אחר, וכל 'בא לי' תובע לעצמו בתוקף רב את מלוא תשומת לבי.

ונמצא, אשר קודם שעומד האדם על דעתו, הרי כל מציאות חייו הטבעית, רווית הסכסוכים הפנימיים, אינה אלא תוהו ובוהו של רצונות וענינים – שאיפות, דאגות, תשוקות, פחדים וכו'... אמנם, כשניעור האדם מתרדמתו הרוחנית למאוס בחייו נעדרי הנוכחות האלוקית, אט אט מתחילה לבצבץ ולהיחשף תוכיותו – 'רשות היחיד' שבו – הוא הרצון הפנימי נטול הפניות שמצד נקודת עצם הנשמה, הרצון לשרת את האמת בגלל שהיא אמת.

וזהו שאמרו חז"ל "אין דבר העומד בפני הרצון". כשיש לי רצון אחד ממוקד בדבר אחד, במילא מתיישרת לפני דרכי. כי הזוכה לצאת ולו במעט מ'רשות הרבים', ניטלים אצלו תוקפן של המניעות, מוסרים המחסומים ומותרות התסבוכות. באשר כל אלה אינם נובעים אלא מפיזורי נפש ואיבודי אנרגיה שמצד ריבוי הרצונות.

וכנתינת הכח שבפתגם 'מי שלא עוזר לעצמו – לא ניתן לעזור לו'. כלומר, על האדם להשתדל לעמוד על דעתו – לעורר את ה'משה' שבתוכו, הוא המושיע הפרטי שבכל אחד ואחד. כמבואר בפנימיות התורה אשר זוהי בחינת ה'דעת' שבנפש שענינה הבחנה בין עיקר לטפל, וכמאמר "אם דעת אין – הבחנה מנין". ובעבודת האדם: הוא הכלל הגדול אשר על האדם לתקוע את ה'דעת' בעיקר ולהסיחה מן הטפל!

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 21:15 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:30, תפילת ערבית בשעה 21:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ט' כסלו – יום הולדת ויום הסתלקות אדמו"ר האמצעי י' כסלו – יום גאולתו מן המאסר

שלהם הועלו בדרך כלל על הכתב על ידי ה'חוזרים' (חסידים בעלי זיכרון מופלא החוזרים על דברי הרבי שנאמרו על ידו בעל פה, ומעלים אותם לאחר מכן על הכתב ב'הנחות השומעים').

בעקבות הלשנות שקריות חוזרות ונשנות מצד מתנגדי שיטת החסידות, נאסר הרבי באסרו חג סוכות ושחרר ביום י' כסלו תקפ"ו (1825). יום שחרורו מן המאסר, הנקרא 'חג הגאולה' של האדמו"ר האמצעי, מצויין מדי שנה בשנה בלימוד תורתו ובהתוועדויות חסידיות ברחבי העולם.

ב-ט' כסלו שנת ה'תקפ"ח הסתלק אדמו"ר האמצעי ביום בו נולד, והוא בן חמישים וארבע שנים בלבד. מעלה מיוחדת ונדירה נודעת לענין הלידה וההסתלקות החלים באותו יום (וכדוגמת משה רבנו שנולד ונסתלק בז' באדר).

אדמו"ר האמצעי, רבי דובער מליובאוויטש, בנו של אדמו"ר הזקן בעל התניא, נולד בט' כסלו ה'תקל"ד (1773). לאחר הסתלקות אביו מילא מקומו בהנהגת חסידות חב"ד. דרכו בהפצת המעיינות מאופיינת בסגנון ייחודי: בעוד מאמרי החסידות של רבנו הזקן הינם בדרך כלל קצרים, תמציתיים ומרוכזים – כמשל מי המעיין הנובעין טיפין טיפין (בחינת ה'חכמה' של חסידות חב"ד), הרי מאמרי בנו אדמו"ר האמצעי המצטיינים באריכות ההסבר והביאור ומשובצים בהרחבה ובעמקות, בריבוי דוגמאות ומשלים – כדוגמת אורך, רוחב ועומק זרימת מימי הנהר המרובים (בחינת ה'בינה' של חסידות חב"ד). ענין ייחודי נוסף אצל אדמו"ר האמצעי היא העובדה שכתב בעצמו את רוב מאמריו וספריו, בשונה משאר אדמו"רי חב"ד שרוב שיחותיהם ומאמרי החסידות

דור דור ודורשיו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

בשנת תרנ"ז (1896), אמר אביו, אדמו"ר הרש"ב, שהתוועדות ולימוד תורתו של בעל ההילולא היא בחינת 'פדיון נפש' שנותנים לבעל ההילולא. נקל לשער שאילו היתה האפשרות להכנס עתה אל אדמו"ר האמצעי וליתן לו פדיון, היה בוודאי כל אחד ממהר להכנס וליתן פדיון. אמנם, על פי האמור, אכן קיימת האפשרות גם עתה ליתן פדיון לאדמו"ר האמצעי

התקשרות לאדמו"ר האמצעי – גם בימינו

ט' כסלו הוא יום ההולדת ויום ההילולא של אדמו"ר האמצעי (הנשיא השני לחסידות חב"ד, בנו של אדמו"ר הזקן בעל התניא). כשמלאו לו חמישים וארבע שנים נסתלק, ביום בו נולד.

באחד ממכתביו מבאר הרבי הרי"צ גודל הענין של יום הילולת (הסתלקות) הצדיק, ומספר כי ביום ט' כסלו

התוועדות ולימוד תורתו), יש להוסיף, שנתנית פדיון היא לא רק בנוגע לענינים רוחניים, אלא גם בנוגע לענינים גשמיים. אף על פי שבספר התניא שולל רבנו הזקן את ההנהגה "לשאול בעצה גשמית כדת מה לעשות בעניני העולם הגשמי", משום שענין זה שייך רק "לנביאים ממש", הרי, חסידים לא התפעלו מזה... והמשיכו לשאול גם בנוגע לענינים גשמיים, וכך נהגו גם חסידים גדולים ביותר.

ולהוסיף, שלאחרי שיודעים מה שכתב רבינו הזקן שמענה על ענינים גשמיים שייך "לנביאים ממש", אזי יודעים שהמענה של הרבי בנוגע לענינים גשמיים מעיד על היותו "נביא ממש"!

חסידים אינם מתייראים. אם יש צורך שהרבי יהיה נביא, הרי הוא נביא. העיקר, שיתן מענה על הענינים שחסידים שואלים ומבקשים ממנו.

במאור אין צמצום והגבלה

ובנוגע לעניננו: כיון שנערכה התוועדות בקשר ליום ההילולא, ובה ניגנו גם ניגון המיוחס לחסידי אדמו"ר האמצעי, וכל אחד קיבל על עצמו ללמוד ענין בא' מספריו של אדמו"ר האמצעי - הרי זו נתנית פדיון שהרבי יעזור לא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות.

ואף על פי שעכשיו הרבי הוא באופן של הבדלה מהעולם, מכל מקום [מכיון שבפירוש נאמר בזהר הקדוש דצדיקייא מגינין על עלמא, ובמיתתהון יתיר מבחייהון. ואלמלא צלותא דצדיקייא בהוא עלמא, לא אתקיים עלמא רגעא חדא (הצדיקים מגינים על העולם, ובמיתתם יותר מבחייהם. ואלמלא תפילת הצדיקים בעולם ההוא - עולם הבא - לא היה מתקיים העולם הזה רגע אחד). תניא אגרת הקודש סימן כ"ז], הרי ישפיע גם גשמיות, ויתן כח לעשות מהגשמיות "בית אלוקים", בבחינת "והאבן הזאת אשר שמתה מצבה יהיה בית אלוקים".

- על ידי השתתפות בהתוועדות (התכנסות החסידים למפגש שבת אחים גם יחד, במהלכו מושמעים ע"י ראשי המדברים דברי התעוררות וחיזוק, ובין לבין פוצחים הנוכחים בניגוני נשמה חסידיים) וכן על ידי לימוד תורתו של בעל ההילולא. יש להוסיף ולהבהיר שענין זה אינו עומד בסתירה להתקשרות לנשיא הדור - שכן אין לנו אלא נשיא דורנו - מכיון שההתקשרות היא לאדמו"ר האמצעי כפי שהוא כלול בנשיא הדור [שנשיא הדור הינו ממלא מקום כל קודמיו (היינו שממלא בשלימות את כל מקומם) המשרתים כל ימיהם ענין אחד - שליחותם לשמש בחינת 'ממוצע מחבר' עבור כלל נשמות ישראל שבדור לשורשם ומקורם].

במחיצת הרבי אין דאגות

בין הניגונים המיוחסים לחסידי אדמו"ר האמצעי ישנו הניגון "ניע זשוריצי כלאפצי" (ניגון שתוכנו הוא כי אין לדאוג כי אם להתקשר אל הרבי). ומבאר כ"ק אדמו"ר הרש"ב, שאצל חסידי אדמו"ר האמצעי הדאגה היחידה היתה כיצד לבוא עד ל'בית המרזח', וכאשר באים לשם אזי לא חסר מאומה...

ותוכן הענין: כאשר נמצאים בנסיעה בדרך, נכנסים ל'בתי מרזח' שנמצאים באמצע הדרך, שם יכולים לנוח, להתפלל וללמוד השיעורים במנוחת הדעת.

והנמשל בזה - הנסיעה בדרך הוא זמן הגלות, "מפני חטאינו גלינו מארצנו", שכל בני ישראל בכל העולם הם בגלות, בדרך. ובאמצע הדרך ישנם 'בתי מרזח' - שהם המקומות של הרביים.

וממילא, צריכים להשתדל למעט ככל האפשרי בשהות בדרך, ולהימצא יותר ב'בית המרזח', במקומו של הרבי, מתוך ידיעה ששם לא חסר מאומה.

נביא ממש

בהמשך לאמור (בענין נתנית הפדיון לרבי על ידי

ענין זה שייך במיוחד אודות חתנים וכלות שעומדים להקים בית בישראל - שיש להם נתינת כח מיוחדת מהרבי (כתוצאה מהפדיון הנ"ל) שביתם יהיה "בית אלוקים", בית יהודי, בית חם ובית מואר. בית יהודי צריך להיות גם בית חם (שהרי יכול להיות בית יהודי שהוא בית קר, כשם שיכול להיות יהודי שהוא קר), וצריך להיות גם בית מואר, בית שמאיר את הסביבה כולה. והכח לזה - על ידי (לימוד) פנימיות התורה היא המאור שבתורה. כמבואר ב'תורה אור' (ספר ליקוט מאמרי החסידות של אדמו"ר הזקן לפרשות השבוע שבספרים 'בראשית' 'שמות' ולמועדי השנה שחלים במהלך קריאתן) שהצמצום הוא רק באור, אבל במאור

לא שייך צמצום. ומזה מובן גם בנוגע למאור שבתורה, פנימיות התורה - שלא שייך בה הגבלות, ועל ידה יכולים להאיר את הסביבה כולה, אשר זהו הענין של "פוצו מעינותיך חוצה". וענין זה שייך במיוחד לבעל ההילולא, אדמו"ר האמצעי - כידוע שעוד בחיי אביו התחיל לומר חסידות בסגנון שלו, באריכות הביאור וכו', וכשסיפרו על כך לרבנו הזקן, אמר: **דור דור ודורשיו**, הוא (אדמו"ר האמצעי) צריך לומר חסידות באופן כזה, ועל ידו יתקיים היעוד "פוצו מעינותיך חוצה".

(על פי שיחת פרשת ויצא תשי"א)

הרב אירי כלב - ספר התניא בוו...
 ירחיק עין הרע ויזכר לטוב...
 חתום: ספר חרדים

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

www.toraaor.com

הסיפור השבועי

שבת היא מלזעוק

פלוני העשיר, בעליו של בית החרושת הגדול ביותר ליינ שכר בעיר, יסגור את המפעל בשבת. אם לא, הודיעו, יתקשו לעמוד בתנאי התחרות הבלתי הוגנים ויאלצו להוסיף לייצר יין שכר גם בשבת.

שלח ר' הילל לקרוא אליו את העשיר – איש גס רוח ופורק עול – אך זה סירב לבוא. הזמינו שנית ושלישית – ולא נענה.

ר' הילל נשאר לעשות בעיר גם את השבת שלאחר מכן. בעיצומה של השבת חש לפתע אותו עשיר דקירות עזות בבטנו. משעה לשעה גברו כאביו עד שנעשו קשים מנשוא. רופאים הוזעקו אליו, אך לא הצליחו לאתר את סיבת הכאבים וכל תרופותיהם לא הועילו. האיש גנח מייסורי תופת ואין מושיע לו.

אשת העשיר, שידעה את שאירע בין ר' הילל לבין בעלה קודם השבת, חששה שמא בעוון פגיעתו בכבוד האורח באו עליו הייסורים. אזרה האשה עוז ויצאה לכיוון בית הכנסת שבו התפלל ר' הילל, כדי לבקש רחמים על בעלה. בהגיעה לבית הכנסת הסב ר' הילל בקרב קבוצה גדולה של יהודי העיר לסעודת שבת, שהיתה עמוסת דבריתורה, פירושים חסידיים וניגוני התעלות. פתאום התפרצה האשה פנימה ובבכי ובתחנונים ביקשה מר' הילל כי יברך את בעלה בהחלמה.

ר' הילל שתק ולא ענה. האשה הוסיפה להתחנן לפניו, ור' הילל אינו פוצה פה. נתעוררו רחמיהם של הסובבים. "יאמר לה, כבודו, לפחות 'שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא!'", דחקו הסועדים בר' הילל. אולם הוא אינו אומר דבר.

פנתה האשה והלכה משם במפח נפש, בעוד ייסורי בעלה גוברים והולכים.

החסיד הגדול ר' הילל מפאריטש נהג לסבוב בין הערים והעיירות, להביא את דבר החסידות לכל מקום ומקום ולעורר יהודים לתקן את מעשיהם ולשוב בתשובה שלימה. הוא עשה זאת במצות רבו – רבי דובער מליובאוויטש, המכונה 'אדמו"ר האמצעי', בנו וממלא מקומו של רבי שניאור זלמן מלאדי.

ר' הילל היה יהודי מורם מעם. בגיל צעיר מאוד כבר היה בקי בש"ס ובפוסקים, למד קבלה והרבה בתעניות ובסיגופים. הוא התחתן עוד קודם שמלאו לו שלוש עשרה, ומכיון שהתחיל להתעטף בטלית בטרם החל להניח תפילין, דבק בו, בפי חבריו, כינוי החיבה 'חול-המועד'...

בתחילה היה רב בפאריטש. אחר כך כיהן ברבנות בעיר בוברויסק. בשלב מסויים הטיל עליו הרבי תפקיד של משפיע נודד ביישובי היהודים, ומאז התמסר לשליחותו זו. אף על פי שהיה חסיד נאמן ובטל לרבו, ומעולם לא נהג בעצמו מנהג אדמו"רות – דבריו של ר' הילל היו נשמעים בחרדת קודש ובכל מקום שאליו הגיע נהגו בו הבריות כבאיש קדוש.

פעם אחת הגיע ר' הילל לעיר אחת, שבה היו כמה מפעלים לייצור יין שכר, בבעלות יהודית. ר' הילל נחרד לגלות כי מפעלים אלה פתוחים גם ביום שבת קודש. הזמין אליו את כל בעלי המפעלים לאסיפה דחופה. בהגיעם הסביר להם את גודל קדושת השבת ואת חומרת עוון חילולה, והפציר בהם לחדול מהפעלת המפעלים בשבתות.

לאחר שעה ארוכה של הסברים והפצרות נענו לו בעלי המפעלים בהסכמה, אולם התנו זאת בתנאי אחד – שגם

– אם תחדל השבת מלזעוק על פלוני העשיר המחלל את קדושתה ודורס את כבודה ברגל גסה ובעזות מצח; אזי 'רפואה קרובה לבוא'. לכו אמרו לו כי אם יתחייב בתקיעת כף לפני שלושה אנשים שלא יפעיל עוד את בית החרושת שלו בשבת, יתרפא".

מיהרו הנוכחים לעשות כדברי ר' הילל. בחרו מביניהם שלושה שהלכו לבית העשיר ומסרו לו את הדברים כלשונם. באותה שעה התפתל העשיר על מיטתו בייסורים נוראים. בשומעו את דברי השלושה, התחייב לפניהם בתקיעת כף כי שוב לא יחלל שבת ובית החרושת שלו יהיה מעתה סגור ומסוגר בשבת.

ואמנם נתקיימה הבטחת ר' הילל – בתוך דקות אחדות פחתו ייסוריו וכעבור ימים אחדים הבריא מחוליו כליל. מאז והלאה שוב לא הופעלו מפעלי היין שכר בעיר בשבת, וכבודו המחולל של היום השביעי – הושב על כנו.

במוצאי שבת, לאחר ההבדלה, הסב ר' הילל עם המתפללים. על השולחן עמד מיחם תה, לקיים את דברי חז"ל "חמין במוצאי שבת מלוגמא" (רפואה). גם עתה נשא ר' הילל באוזני הסובבים דברי תורה וחסידות, והוסיף ותיבלם בסיפורי צדיקים משובבי נפש ומחזקי אמונה.

והנה שוב התפרצה אשת העשיר לבית הכנסת. הפעם הרקיעו יללותיה שחקים. "חוסה נא, רבי, והתפלל על בעלי!... עוד מעט תפרח נשמתו מרוב ייסורים!".

נענה ר' הילל ואמר – "שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא".

נאלמה האשה דום וגם הנוכחים תמהו: "בשבת עצמה לא אמר כבודו דבר, ועכשיו, לאחר צאת השבת, הוא אומר 'שבת היא מלזעוק'?!".

נענה להם ר' הילל ופירש את דבריו: "שבת היא מלזעוק"

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ויצא

רחל עומדת להגיע אל הבאר להשקות את צאן אביה.

לפליאת יעקב מדוע רובצים העדרים בסביבת הבאר בעוד היום גדול, מסבירים הרועים כי ממתנינים הם לבוא עדרים נוספים כדי שכל הרועים יחדיו יגללו בכוחות משותפים את האבן הגדולה המונחת על פי הבאר.

בעוד הם מדברים, מגיעה רחל עם צאן אביה אל המקום. למראה רחל, ניגש יעקב אל הבאר ומגולל לבדו מעל פיה את האבן הגדולה ומשקה את צאן דודו. לאחר מכן מספר הוא לרחל בהתרגשות גדולה כי בת דודו היא ונושק לה בדמעות.

כשנודע לרחל כי האיש אינו אלא בנה של דודתה רבקה, ממהרת היא לביתה לבשר לאביה על דבר בואו של בן משפחתם. כשמוע לבן אודות האורח, מיד ממחר הוא לרוץ לקראתו. הוא מחבק את יעקב ומנשקו ומזמינו בחום להתארח בביתם. עם הכנסם לבית לבן מספר יעקב למארחו כי בורח הוא מפני עשו אחיו וכי בהיותו בדרך נטלו ממונו ממנו.

נישואי יעקב ללאה ולרחל

יעקב מתיישב בבית לבן ורועה את עדרי צאן דודו. לאחר חודש ימים מציע לבן ליעקב תשלום בשכר עבודתו. יעקב משיב כי אינו מעוניין בתשלום כספי ובאהבתו לרחל מבקש הוא את ידה בשכר שבע שנות עבודה בעבורה. לבן מצדו מסכים באומרו כי ראוי בעיניו להשיאה לו מלאיש אחר. כמוסכם ביניהם, בתום שבע שנות עבודה עורך לבן משתה חתונה לכל אנשי המקום. אלא שבאותו לילה מערים הוא על יעקב ונותן לו את

סולם יעקב בבית אל

בעצת אמו ובברכת אביו יוצא יעקב בן ה-63 את באר שבע בדרכו אל משפחת לבן שבחרן. בהיותו בדרך מקצר הקב"ה את היום כדי לאלצו לחנות במקום מסויים בו יעשה את הלילה. בשנתו בלילה הוא רואה יעקב בחלומו "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו. והנה ה' ניצב עליו, ויאמר: אני ה' אלוקי אברהם אביך ואלוקי יצחק, הארץ אשר אתה שוכב עליה, לך אתננה ולזרעך". אלוקים מברכו כי זרעו שלא יספר מרוב יירש את ארץ ישראל וכן מבטיחו כי ישמרהו בכל אשר יפנה.

יעקב מקיץ משנתו כולו נפעם על שזכה לישון במקום קדוש שאינו אלא "שער השמים". הוא נוטל את האבן עליה הניח בלילה את ראשו, מעמידה כמצבה ויוצק עליה שמן. בהכרת תודה על השפע ונתינת הכח האלוקיים שהורעפו עליו, נודר הוא כי כאשר, כהבטחת ה', ישוב בשלום אל בית אביו, יתן מעשר מרכושו ויבנה בית לה' על המצבה שהעמיד. למקום הוא קורא 'בית אל'.

פגישת יעקב ורחל

לאחר 14 שנות לימוד תורה בישיבת עבר (נינו של שם בן נח), מגיע יעקב אל פאתי חרן. שם הוא פוגש קבוצת רועי צאן היושבים בצהרי היום עם עדריהם סביב באר המים. לשאלתו, מספרים לו הרועים כי מוצאם מחרן וכי מכירים הם את משפחת לבן. הוא דורש בשלום דודו והללו משיבים כי שלומו טוב, ומוסיפים כי הנה גם בתו

לאה בתו הגדולה. גם את זילפה שיפחתו נותן הוא ללאה לשפחה.

עם בקר, כשמגלה יעקב את התרמית, פונה הוא ללבן ודורש הסבר. הלה מצטדק באומרו כי אין מנהג המקום להשיא את הבת הצעירה לפני הבכירה. אמנם, ממשיך הוא, בעבור עוד שבע שנות עבודה אחרות שתעבוד עמדי תקבל גם את רחל.

יעקב מתרצה לתנאי החדש ולבן נותן לו גם את בתו רחל לאשה ואת שיפחתו בלהה לה לשפחה. "ויהאב יעקב את רחל מלאה".

לנוכח צערה על שאינה אהובה כאחותה רחל, מזכה ה' את לאה בפרי בטן והיא יולדת לו ארבעה בנים: **ראובן, שמעון, לוי ויהודה.**

מערכת יחסים מורכבת

רחל העקרה מקנאה באחותה על שזכתה ללדת. היא קצה בחייה ומפנה צערה ותסכולה כלפי בעלה. יעקב גוער בה באומרו שאין הדבר בידו כי אם בידי שמים בלבד. רחל מציעה כי יקח יעקב את שפחתה בלהה לו לאשה, על מנת שתלד לו ותיבנה גם היא בעקבותיה (כדוגמת שרה שהרתה לאברהם לאחר שנתנה את שפחתה הגר לו לאשה). שני בנים יולדת בלהה ליעקב: **דן ונפתלי.**

לאה, שבינתיים פסקה מלדת, הולכת גם היא בדרך אחותה ומוסרת את שפחתה זילפה ליעקב לאשה. זילפה יולדת לו שני בנים: **גד ואשר.**

עתה מספרת התורה אודות ראובן, בנם הבכור של יעקב ולאה, שחוזר מקציר השדה ובאמתחתו דודאים (יסמין) שהביא לאמו. רחל מתאוה לדודאים ומבקשת מלאה כי תיתן לה מן הדודאים. לאה מתרעמת: 'לא די שלקחת את בעלי וגם את דודאי בני תרצי?!...'

רחל מציעה כי תמורתם יהיה יעקב עם לאה הערב תחתיה.

ושוב נפקדת לאה ויולדת ליעקב בזה אחר זה שני בנים ובת אחת: **יששכר, זבולון ודינה.**

ה' שומע לתפילותיה ותחנוניה של רחל מרת הנפש והיא נפקדת ויולדת ליעקב את **יוסף.**

יעקב מתעשר בבית לבן

לאחר לידת יוסף מחליט יעקב כי הגיע העת לשוב אל בית אביו. לאחר 14 שנות שהות בחרן מודיע הוא ללבן על כוונתו. אלא שלבן יודע היטב כי הברכה השורה בביתו אינה אלא בזכות יעקב. הוא מבקשו כי יתעכב אצלו פרק זמן נוסף ואף מציע לשלם לו על כך.

יעקב נענה להפצרות לבן, ומציע כי באשר חפץ הוא ליהנות רק מברכת ה', הרי שמעתה יופרשו מצאן לבן בעבורו כל הבהמות שתיוולדנה בעלות טלאי בצמרן או עם נקודות חומות לעורן. לבן בז בלבו להצעת יעקב המשונה ומסכים לתנאו.

התורה מתארת את הפעולות המופלאות שנוקט בהן יעקב, ובאורח פלא, שלמעלה מדרך הטבע, מתמלא צאן לבן בכבשים ועיזים שעליהן טלאי או נקודות חומות. לבן מתפתל שוב ושוב ומשנה את ההסכמים פעם אחר פעם, אך ללא הועיל. ברכת ה' מלווה את יעקב והוא הופך עשיר מופלג ובעל נכסים רבים.

קנאה וצרות עין

שש שנים נוספות חולפות. יעקב מבחין במוחש כיצד גוברת קנאת בני לבן המתלחשים ביניהם אשר כל עושרו הגיע לו על חשבון אביהם. גם פני לבן אינם כתמול שלשום. ה' מתגלה ליעקב ומצווהו לעזוב את המקום ולשוב אל בית אביו לארץ כנען.

מיד קורא הוא לשתי נשותיו, רחל ולאה, וחולק עימהן את תחושותיו הקשות אל מול רמאויות אביהן וקנאתו. בתוך דבריו הוא מוסיף ומספר להן אודות התגלות ה' אליו, המזרזו לחזור לביתו.

כי רחל היא שהעלימה את אלילי אביה.

בחיפושיו עובר לבן מאוהל לאוהל ומעלה חרס בידו. גם בחפשו באוהל רחל אין הוא מוצא דבר משום שאין הוא מחפש במקום ישיבתה על מושב כר הגמל תחתיו החביאה את התרפים. רחל מתנצלת בפני אביה על שאין היא קמה לכבודו ממקומה באשר דרך נשים לה ואינה חשה בטוב.

בתום החיפוש המביש, אין יעקב יכול יותר להבליג. הוא מטיח דברים קשים בלבן ומפרט באוזניו את כל מסכת רמאויותיו ונכליו כנגדו, בעוד הוא, יעקב, הביא רק ברכה על ביתו.

סופו של דבר מתיישבים הם לסעודה משותפת וכורתים ביניהם ברית. אחר מקימים הם עדות לבריתם את מצבת גל האבנים הנקראת בלשון לבן 'גל שהדותא' ובלשון יעקב גלעד, אות לזכרון אשר לא יעברו את הגל איש לאזור רעהו, אלא בעניני שלום כמסחר וכדומה.

למחרת נפרד לבן מבנותיו ונכדיו בברכה ושב למקומו. ויעקב הלך לדרכו להמשך מסעו ארצה כנען. בדרכו מתלווים אליו מלאכי אלוקים. למקום מפגשו עם המלאכים הוא קורא בשם 'מחניים'.

רחל ולאה מזדהות ומסכימות עימו באומרן כי גם הן חשות כמוהו ומרגישות כנכריות זרות בבית אביהן.

הבריחה, המירדף והברית.

יעקב לוקח עמו את נשיו, ילדיו וכל רכושו ויוצא בחשאי מחרן בדרכו חזרה ארצה אל אביו יצחק. קודם צאתם, שעה שלבן הלך לגזוז את צאנו, גונבת רחל את התרפים (עבודה זרה) אשר לאביה כדי למנוע ממנו עבודת אלילים. לאחר שלושה ימים מגלה לבן את דבר העלמות יעקב ומשפחתו ויוצא עם בניו לרדוף אחריהם. במהלך המירדף מתרה ה' בלבן בחלום הלילה לבל ידבר עם יעקב מטוב ועד לרע.

ביום השביעי ליציאת יעקב, נשיו וילדיו מחרן מדביק אותם לבן על הר הגלעד. הוא מטיח ביעקב את טענותיו על שבחר לברוח עם בנותיו ונכדיו מבלי להודיעו ומבלי לאפשר לו להיפרד מהם. בתוך כך טוען לבן כי נגנבו ממנו פסלי אליליו, ובודאי יד יעקב במעל.

יעקב מתרץ את יציאתו החשאית בשל חששו שמא יגזול לבן את בנותיו מעימו. ובאשר לפסלים, מכחיש הוא את כל הענין מכל וכל. הוא מציע ללבן לערוך חיפוש בכליו ומקלל את הגנב כי לא יאריך ימים. יעקב אינו יודע

הצלחה בחינוך דוקא בתנאים קשים

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

את הירדן". ועם זה צעד יעקב לדרכו בלב קל, כי היה לו ביטחון גמור בקב"ה.

בבואו לחרן גילה יעקב שאין לו על מי להישען, אפילו לא על קרוביו. דודו, לבן, רימהו. בכל זאת לא איבד את ביטחונו בקב"ה. אכן, הדבר ארך שנים רבות וחייב עמל קשה – "ביום אכלני חורב וקרח בלילה" – אבל בסופו של דבר השיג עושר רב, ובעיקר זכה שתהיה "מיטתו

"ביום אכלני חורב וקרח בלילה"

בפרשתנו מסופר כיצד יהודי אחד ויחיד הלך לארץ זרה. הוא הגיע לשם חסר כול. מלכתחילה חשב שיהיה לו רכוש רב, כי עזב את בית אביו מצוייד בכל טוב וברכוש נכבד; אך בדרך תפשו אליפו בן עשיו, שאביו שלחו להרגו, ויעקב הצליח לשכנעו להותירו בחיים ולהסתפק ברכושו. כך נותר יעקב ללא פרוטה – "כי במקלי עברתי

שלימה": כל ילדיו צמחו וגדלו כראוי, שלמים, צדיקים.

דוקא יעקב הצליח

יש כאן תופעה מופלאה: לאברהם היה בן צדיק – יצחק, אך נולד לו גם בן אחר, ישמעאל. אף ליצחק היה בן טוב, יעקב, אך נולד לו גם עשיו הרשע. אברהם ויצחק הקימו את ביתם וילדו את ילדיהם בארץ ישראל ולא בגלות, ועם זה קרה שנולדו להם בנים כישמעאל ועשיו. לעומת זאת, יעקב, ילדיו נולדו בגלות. לא היה להם כלל במי להיעזר. הוא עבד עבודה קשה, ובה בעת נדרש לשמור על בניו ובנותיו – שנים עשר ילדים – שלא יקלטו את אורח החיים של חרן, ולהפך, שיספגו את התורה שהוא קיבל מאבותיו ומרבותיו. ובכל זאת, דוקא יעקב הצליח בכך.

עושר בגשמיות וברוחניות

בתנאים הקשים הללו הגיע יעקב ל"ויפרוץ האיש מאוד מאוד" – הוא נעשה עשיר מופלג בגשמיות, ולצד העושר הגשמי השיג גם עושר רוחני – 'מיטתו שלמה': הוא זכה

להוציא מהגלות את כל בניו ובנותיו, שלמים בחינוך שהעניק להם.

מצבו של יעקב אבינו משקף את גורלו של עם ישראל לדורותיו. אנו רואים כי כל הבטחותיהן של אומות העולם הן אין ואפס. אין לנו להישען אלא על אבינו שבשמים, שהקשר עמו הוא אך ורק על ידי התורה ומצוות.

חינוך בלי פשרות

כשנחנך את ילדינו בדרך התורה של ישראל סבא, "עם לבדד ישכון" – בתלמוד תורה, בישיבות, בחינוך ליראת שמים בלי פשרות, ברוח הערכים והמורשת שקיבלנו מאבותינו ומאבות אבותינו – אזיי נזכה ל'מיטתו שלמה'. דרך זו מבטיחה שבקרוב ממש נזכה כולנו, "בנערינו ובזקנינו, בבנינו ובבנותינו", לצעוד לקבלת פני משיח צדקנו, וכשיבוא, נוכל לומר לו בגאון מוצדק: אלה חיילינו, הצבא שלנו, שנולד וגדל בכל תפוצות ישראל, ועם זה הם יהודים שלימים ומאמינים ומוכנים לגאולה.

(מתוך הספר 'שולחן שבת' על פי

'ליקוטי השיחות' כרך א')

חסידות על הפרשה

ויצא

ענין התפלה – בקשת סיוע אלוקי

לעמוד בנסיונות

ויפגע במקום (כח,יא)

ויפגע: ...ורבותינו פירשו לשון תפילה (רש"י)

מכיון שננסיונות הנקרים לאדם, כאשר הוא נפגש פנים אל פנים עם עניני העולם, קשים מהנסיונות העומדים לפניו בהיותו בד' אמות של תורה. לכן בטרם יציאתו מעולמה של תורה וכניסתו לעניני העולם, עליו לעורר רחמים על עצמו ולהתפלל לה' שיעזרהו ויסייעהו, שיוכל להחזיק מעמד במערכה הכבדה ובנסיונות שנכוננו לו.

(ליקוטי שיחות כרך א' עמ' 61)

לצאת מהרגילות

וישא יעקב רגליו (כט,א)

"רגליו" מלשון רגילות. יעקב נשא והגביה את הרגילות שלו, מעניני העולם – לענינים רוחניים. זהו שכתוב (ישעיה נח) "אם תשיב משבת רגליך וגו' והאכלתיך נחלת יעקב אביך" – אם תגביה ותתרומם מעל לרגילותך, תזכה לנחלת יעקב, שגם אצלו נאמר "וישא יעקב רגליו"..

(כתר שם טוב' סימן נז עמ' 16)

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
 מגזין, שיעורים נגונים ובלוגים מצולמים
 (באיכות HD), שידורים חיים בימי חמישי.
WWW.TANYAOR.COM

עזרה ראשונה לנושא

סדר התנאי

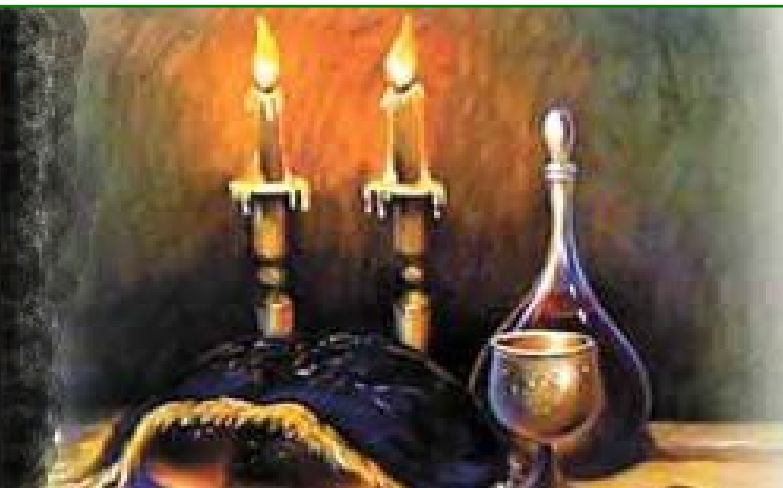
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:16	16:02	י-ם
17:18	16:16	ת"א
17:16	16:06	חיפה
17:19	16:21	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון